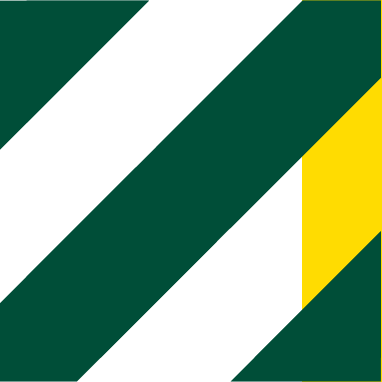

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Jaarprogramma Toezicht Midden 2026

Thematische toezichtsprojecten in
de regio Zuid-Holland Zuid

Inhoudsopgave

1. Onze werkwijze	3
2. Overzicht projecten	4
Taakveld milieu	4
Taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw	4
Taakveld energie	4
3. Milieu	5
Speerpunten	5
Projecten	6
4. Brandveilig gebruik en bestaande bouw	10
Projecten	10
5. Energie	12
Projecten	12

1. Onze werkwijze

Waar het er het meest toe doet. Dát is het motto van het toezicht op bedrijven in de risicoklasse *midden*. Met het programma Toezicht Midden, houden we regiobreed op eenzelfde manier toezicht op milieurisico's.

Risicogestuurd toezicht

Als onderdeel van de 'Nota Vergunningen, Toezicht & Handhaving (VTH) 2025-2028' hanteren we een uniform risicomodel: het Regionaal UitvoeringsNiveau (RUN) voor alle gemeenten in Zuid-Holland Zuid. Dit risicomodel komt voort uit een risicogerichte benadering van branches, waarbij de effecten van risico's binnen een branche centraal staan. Het richt zich specifiek op risico's 'die er het meest toe doen': risico's met grote impact op het milieu en de leefomgeving. We beoordelen risico's aan de hand van vier thema's: veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid. Branches worden ingedeeld in toezicht 'laag' (risicoscore 1 t/m 2,5), toezicht 'midden' (risicoscore 3,0 t/m 6,0) of toezicht 'hoog' (risicoscore 6,5 t/m 9,0)¹,

Toezicht midden

Bedrijven in branches die vanuit het risicomodel vallen in risicoklasse 'midden', worden gecontroleerd vanuit het regionaal (jaar) programma Toezicht Midden. Toezicht Midden bestaat uit drie taakvelden: milieu, brandveilig gebruik en bestaande bouw, en energie. Inspecteurs van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) controleren binnen deze taakvelden bedrijven uit verschillende 'midden'-branches.

Thematisch toezicht

Vanuit Toezicht Midden voeren we projectmatige controles uit, daar waar toezicht op deze bedrijven het meest nodig is. De projectmatige controles richten we thematisch in, zo focussen we ons niet op de gehele bedrijfslocatie, maar stemmen we het toezicht af op de onderdelen waar risico's het hoogst zijn en de naleving het laagst. We voeren projecten uit die gericht zijn op branche, of op een (brancheoverstijgende) specifieke activiteit, ontwikkeling of wettelijk terugkerende verplichting. Deze terugkerende verplichtingen, zoals keuringen, rapportages en metingen, zijn cruciaal voor het monitoren van milieuprestaties, het voorkomen van risico's en het naleven van wet- en regelgeving.

Per project bepalen we de meest geschikte toezichtsstrategie met als doel: zorgen dat bedrijven voldoen aan de wetgeving en zelf hun verplichtingen nakomen. We grijpen in daar waar milieurisico's zich voordoen en zetten hiervoor verschillende instrumenten in - van communicatie en gedragsbeïnvloeding vooraf tot aan handhaving achteraf.

Invulling 2026: actualiteiten en ontwikkelingen

De input van onze opdrachtgevers, handhavingspartners, andere omgevingsdiensten en onze interne organisatie heeft een belangrijke rol gespeeld in de totstandkoming van het programma. Het jaarprogramma Toezicht Midden 2026 sluit daarnaast aan op landelijke prioriteiten op het gebied van milieutoezicht en -handhaving. Daarbij vormt het *Landelijk Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit*, afkomstig van de Landelijke Strategische Milieukamer, een belangrijke basis. Ook regionale speerpunten en actuele ontwikkelingen zijn meegenomen in de opbouw van het jaarprogramma.

Informatie- en data-analyse

We analyseren branches op ontwikkelingen, kenmerken en resultaten van eerder toezicht. Het geeft inzicht in (naleving binnen) branches en ondersteunt bij het bepalen van speerpunten en locaties voor het toezicht. Dit maakt gericht, thematisch toezicht mogelijk, op plekken waar het er het meest toe doet.

Samenwerken

We stemmen af en werken samen met onze opdrachtgevers, andere omgevingsdiensten en handhavingspartners. Waar nodig voeren we gezamenlijk toezicht uit. Naast het toezicht op de milieubelastende activiteiten, zijn we alert op signalen van ondermijning en andere integriteits- of veiligheidsrisico's. We vervullen daarmee een belangrijke signaalfunctie richting onze partners en pakken signalen die wij vanuit hen ontvangen proactief op. Naast deze samenwerking met externe partners, leggen we ook intern de verbinding met andere units en specialisten voor een samenhangende aanpak. Denk aan vergunningverlening, toezicht op bodem en experts op specifieke milieuthema's.

¹ De inzet voor risicoklasse 'hoog' wordt vastgelegd in het lokaal jaarprogramma per opdrachtgever.

2. Overzicht projecten

De bijdrage aan het jaarprogramma Toezicht Midden is vastgelegd in het jaarprogramma van elke gemeente. De inzet van uren in 2026 voor Toezicht Midden wordt hieronder uiteengezet.

2.1 Taakveld milieu

Het taakveld milieu voeren we voor alle gemeenten in onze regio uit. De inzet van Toezicht Midden binnen het taakveld milieu bedraagt 9.868 uur. We verdelen de uren over onderstaande projecten. In hoofdstuk 3 worden deze projecten verder toegelicht.

Taakveld milieu - projecten		Uren
1.	Polyvlokken bij maneges	450
2.	Gebruik, opslag en verwerking van (gevaarlijke) (afval) stoffen	1.550
3.	Ketentoezicht op afval- en grondstromen	600
4.	Stallen vervoerseenheden met gevaarlijke stoffen	600
5.	Tankstations	700
6.	Koelinstallaties	300
7.	Horeca	400
8.	Veehouderijen en mestopslag buiten bedrijfslocaties	1.500
9.	Landbouw en dienstverlening	1.500
10.	Vuurwerk	350
11.	MBA's in beeld	1.000
	Onvoorzien	918
Totaal		9.868

2.2 Taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw

Het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw voeren we uit voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Molenlanden. De inzet van Toezicht Midden binnen het taakveld brandveilig gebruik en bestaande bouw bedraagt 2.262 uur. We verdelen de uren over onderstaande projecten. In hoofdstuk 4 worden deze projecten verder toegelicht.

Taakveld brandveilig gebruik - projecten		Uren
1.	Onderwijs	450
2.	Groepswoningen	300
3.	Bijzondere woonfuncties en kamergewijze verhuur	400
4.	Gelijkwaardige maatregelen en toezichtsarrangementen	500
5.	Gebruiksfuncties in beeld	400
	Onvoorzien	212
Totaal		2.262

2.3 Taakveld energie

Het taakveld energie voeren we voor alle gemeenten in onze regio uit. De inzet van Toezicht Midden binnen het taakveld energie bedraagt 6.333 uur. We besteden deze uren aan onderstaand project. In hoofdstuk 5 wordt dit project verder toegelicht.

Taakveld energie - project		Uren
1.	Informatieplicht energiebesparing en terugdringen energiegebruik	5.869
	Onvoorzien	274
Totaal		6.143

3. Milieu

Milieuschade en -criminaliteit raken niet alleen de gezondheid en leefbaarheid van mens en milieu, maar ook de maatschappij op economisch gebied. Ons toezicht binnen het taakveld milieu richten we op locaties waar overtredingen plaatsvinden. Onze toezichthoudende en handhavende taak is erop gericht overtredingen te beëindigen, herhaling te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken of te herstellen. Het taakveld milieu voeren we uit voor alle gemeenten.

3.1 Speerpunten

OZHZ werkt aan de thema's veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid. Binnen het taakveld milieu stellen we voor 2026 de onderstaande speerpunten vast. Het toezicht op deze speerpunten voeren we uit vanuit verschillende projecten. Binnen elk project focussen we ons op minimaal één van deze speerpunten. Ontdekken we tijdens controles op locatie andere opvallende of risicovolle zaken die onze aandacht vragen – buiten het speerpunt om -, dan nemen we dit mee in onze controle.

Afval

veiligheid, gezondheid, duurzaamheid

De verwerking, opslag en verwijdering van afvalstoffen brengt risico's met zich mee voor bodem, water, lucht en de leefomgeving. Afval is bovendien een kwetsbaar thema vanwege mogelijke illegale praktijken, zoals dumpingen, vermenging of fraude. We houden toezicht op het naleven van regels rondom afvalbeheer om milieuschade te voorkomen.

Emissies

gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid

Emissies kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor het milieu, de gezondheid van mens en dier en het ecosysteem. Bij emissies komen zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), maar ook andere schadelijke stoffen vrij. Emissies kunnen zich voordoen naar de bodem, lucht en water, maar ook in de vorm van geur, geluid- en licht. We houden toezicht op (indirecte) lozingen - in het kader van de Kaderrichtlijn Water -, uitstoot, onderhoud van installaties en het toepassen van emissiebeperkende eisen en maatregelen.

Opslag en gebruik gevaarlijke stoffen

veiligheid en gezondheid

De opslag en het gebruik van (gevaarlijke) stoffen, vormen een risico voor mens en milieu. Denk aan incidenten met gevaarlijke stoffen waarbij niet voldaan werd aan de regelgeving voor een veilige opslag. We houden toezicht op het voldoen van de opslagvoorzieningen en het gebruik van de gevaarlijke stoffen aan de wettelijke eisen. Onderdeel hiervan is het terugdringen van het gebruik van zeer zorgwekkende stoffen.

MBA's in beeld

ruimtelijke ontwikkeling, veiligheid, gezondheid, leefbaarheid

Een Milieubelastende Activiteit (MBA) is een activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Afhankelijk van de aard en omvang van activiteiten moeten bedrijven een melding milieubelastende activiteit indienen bij de omgevingsdienst. Een actueel en volledig beeld van alle MBA's binnen een gemeente is essentieel om grip te houden op milieurisico's én om mee te nemen in de gemeentelijke afwegingen over ruimtelijke ordening.

3.2 Projecten

3.2.1 Polyvlokken bij maneges

Afval	Emissies	Gevaarlijke stoffen	MBA's in beeld
x			x

Door landelijk en intern onderzoek komen we steeds meer te weten over de toepassing van polyvlokken in paardenbakken. Polyvlokken bestaan (deels) uit plastic en worden vaak toegepast in buitenbakken, waarbij kans is op verspreiding naar de omgeving en het vervuilen van de bodem. Het afvoeren van polyvlokken (bijvoorbeeld na het uitmesten van de bak) moet via een erkende verwerker gebeuren, wat tot hoge kosten kan leiden voor de eigenaren. Binnen dit project inventariseren we regiobreed het gebruik van polyvlokken bij publieke maneges en stellen we een communicatie- en toezichtsstrategie vast. Daarbij sluiten we aan bij een landelijke werkgroep polyvlokken met andere omgevingsdiensten.

Uren 2026: 450 uur

3.2.2 Gebruik, opslag en verwerking van (gevaarlijke) (afval)stoffen

Afval	Emissies	Gevaarlijke stoffen	MBA's in beeld
x	x	x	

Dit project richt zich op de opslag, het gebruik en de verwerking van (gevaarlijke) (afval)stoffen. Het gebruik en de opslag van gevaarlijke stoffen brengen risico's met zich mee zoals brand, explosies of milieuverontreiniging. Ook de opslag en verwerking van afvalstoffen kent risico's en moet voldoen aan wettelijke eisen. Bedrijven zijn verplicht hun afval aan te bieden aan een erkende verwerker, zodat het afval op een juiste manier wordt afgevoerd en verwerkt. Het project bestaat uit een combinatie van het controleren van het gebruik en het opslaan van gevaarlijke (afval)stoffen en het administratief controleren van de verwerking/afvoer van afval.

Daarnaast hebben de volgende controlepunten ook onze aandacht:

1. Zwerfafval;
2. De aanwezigheid en reductie van emissies van ZZS;
3. Lassen in de buitenlucht. Vanaf 2026 geldt onder de omgevingswet een algemeen verbod op lassen in de buitenlucht. Enkel in pandig lassen is nog toegestaan.

Binnen dit project controleren we de volgende branches:

Asbestsaneerders, bouw- en houtbedrijven: er is landelijke aandacht voor circulariteit in de bouwsector. Circulariteit begint met een goede scheiding bij de opslag en verwerking van afvalstoffen om de herbruikbare materialen beschikbaar te houden voor recycling. De tijdelijke opslag van afval op een tussenlocatie, bijvoorbeeld de eigen

bedrijfslocatie, moet voldoen aan bepaalde eisen. Ook moet worden voldaan aan de regels voor de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen.

Metaal- en metalelectrobedrijven: binnen deze branche wordt gewerkt met diverse gevaarlijke stoffen. De opslag van gevaarlijke stoffen, los van een bepaalde hoeveelheid werkvoorraad, dient plaats te vinden in voorgeschreven opslagvoorzieningen. Daarnaast verwerken deze bedrijven diverse (gevaarlijke) afvalstoffen, zoals metaalafval en elektronisch afval. Deze afvalstromen zijn waardevol en kunnen worden gerecycled, soms zelfs tegen een vergoeding. Daarom controleren we of het afval wordt afgegeven aan een erkende verwerker.

Komen we tijdens een controle bijzonderheden tegen die diepgaander onderzoek vragen? Dan volgt diepgaander ketenonderzoek. Daarvoor hebben we een apart project: 'ketentoezicht op afval- en grondstromen' (zie 3.2.3 hieronder).

Uren 2026: 1550 uur

3.2.3 Ketentoezicht op afval- en grondstromen

Afval	Emissies	Gevaarlijke stoffen	MBA's in beeld
x			

Financieel gewin is een belangrijke motivatie om overtredingen in de afval- of grondketen te begaan. Veelal gaat het om administratieve fraude die aan het zicht is onttrokken. Binnen dit project voeren we diepgaander administratief onderzoek uit op gebied van afval- en grondstromen. Het project biedt ruimte voor onderzoek naar zowel de interne bedrijfsadministratie van één bedrijf, een concern of een branche, als naar een specifieke (afval)keten. Wanneer sprake is van een regio-overstijgende afvalstroom wordt signaaltoezicht uitgevoerd of wordt samengewerkt met de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten en andere partners.

Aandachtsketens binnen dit project zijn:

Afvalstromen uit de bouwsector en metaaltechniek:

diepgaand onderzoek naar afvalstromen uit deze branches doen we op basis van signalen uit project 3.2.2. Klopt de afvaladministratie op een bedrijfslocatie niet, en lijkt dit gevolgen te hebben voor de hele keten van het afvalproduct, voeren we diepgaand administratief toezicht uit op deze keten.

Grondstromen: vanuit regulier bodemtoezicht wordt toezicht gehouden op het opslaan en toepassen van grondstromen en de bijbehorende meldingsplicht. Soms is diepgaander onderzoek in de keten van grondstromen nodig. In dit project pakken de bodeminspecteurs dit onderzoek samen met de milieuinspecteurs op. Hiermee

kunnen we de keten van een grondstroom onderzoeken van sanering op de bodemlocatie tot aan verwerking op de bedrijfslocatie.

Daarnaast is binnen dit project ook ruimte voor signalen over andere afvalstromen dan hierboven genoemd.

Om de keten te onderzoeken, voeren we eerst (diepgaand) administratief toezicht uit. Blijkt uit het administratief onderzoek dat fysiek toezicht noodzakelijk is, bezoeken we het bedrijf (opnieuw) op locatie.

Uren 2026: 600 uur

3.2.4 Stallen vervoerseenheden met gevaarlijke stoffen

Afval	Emissies	Gevaarlijke stoffen	MBA's in beeld
		x	

Het stallen van vervoerseenheden (zoals vrachtwagens of containers) met gevaarlijke stoffen, moet voldoen aan specifieke regels en voorschriften. Onder bepaalde voorwaarden is dit een vergunningplichtige activiteit. Dit geldt bijvoorbeeld bij het parkeren van meer dan drie voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen, of als een vervoerseenheid langer dan 24 uur wordt gestald. We controleren bij bedrijven die dit soort vervoerseenheden met gevaarlijke stoffen op hun terrein stallen of ze binnen de vastgestelde grenzen van aantallen en stallingsduur blijven, of dat ze beschikken over de juiste vergunning om hiervan af te wijken.

De controles voeren we uit op momenten waarbij de meeste stallingsactiviteiten te verwachten zijn, dus wanneer vervoersactiviteiten gering zijn. Dit betekent dat we de controles veelal uitvoeren in het weekend: één controlemoment op vrijdag en één controlemoment later in het weekend. Zo kunnen we controleren of de stalling zonder benodigde vergunning niet langer dan 24 uur plaatsvindt.

Uren 2026: 600 uur

3.2.5 Tankstations

Afval	Emissies	Gevaarlijke stoffen	MBA's in beeld
	x	x	

Bij tankstations spelen zowel risico's op gebied van opslag van gevaarlijke stoffen, als de emissie van deze gevaarlijke stoffen of zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Tankstations werden altijd onderworpen aan periodieke controles waarbij de gehele locatie werd gecontroleerd. Binnen toezicht midden is het project tankstations is in 2025 gestart door middel van een concernaanpak. Dit betekent dat we meerdere locaties van één concern controleren op een diepgaandere en doelgerichte manier. In 2025 bestond het project uit een administratieve controle, onder andere op terugkerende verplichtingen zoals keuringscertificaten van (opslag)installaties, van drie verschillende concerns.

Het administratieve toezicht op de geselecteerde concerns is in 2025 afgerond. In 2026 gaan we verder met het fysieke deel van deze controles. Deze controles, uitgevoerd bij dezelfde concerns als in 2025, richten zich op fysieke controle van de opslag, verwerking en afvoer van brandstoffen.

Uren 2026: 700 uur

3.2.6 Koelinstallaties

Afval	Emissies	Gevaarlijke stoffen	MBA's in beeld
	x	x	

Binnen onze regio zijn er op diverse locaties koelinstallaties. Deze installaties moeten voldoen aan specifieke richtlijnen, waarbij het onderhoud een belangrijk onderdeel is. Slecht of uitblijvend onderhoud kan gevaren met zich meebrengen voor de veiligheid van de omgeving en de gezondheid wanneer stoffen zich verspreiden naar de lucht. We houden toezicht op onderhoud en keuring van installaties en het toepassen van emissiebeperkende eisen en veiligheidsmaatregelen.

Het project richt zich op twee type installaties:

Natte koeltorens: een natte koeltoren is een installatie die gebruikt wordt voor de afkoeling van een gebouw of een industrieel proces. In natte koeltorens kunnen legionellabacteriën groeien. We controleren of het bedrijf de monitoring van de algemene biologische activiteit en de legionellabepaling heeft uitgevoerd. In de installatie worden aerosolen (kleine waterdruppeltjes) gevormd. Deze aerosolen, met daarin legionellabacteriën, kunnen zich kilometers ver met de wind verspreiden. Legionellabacteriën kunnen in hogere aantallen een ernstige longontsteking veroorzaken. Het controleren van natte koeltorens is dus belangrijk om gezondheidsrisico's te voorkomen.

Koelinstallaties: naast natte koeltorens, zijn er ook koelinstallaties die gevuld zijn met een natuurlijk of synthetisch koudemiddel om te koelen. We controleren het ontwerp, de opstelling, het beheer en het onderhoud van de installatie. We richten ons in dit project op installaties met natuurlijke koudemiddelen, veelal ammoniak. Daarbij controleren we op de PGS 13-richtlijn. Deze richtlijn bevat maatregelen waarmee de risico's van ammoniak als koudemiddel in koelinstallaties te beheersen zijn. Komen we installaties tegen die koelen middels synthetisch koudemiddel, dan controleren we op de F-gassen verordening.

Uren 2026: 300 uur

3.2.7 Horeca

Afval	Emissies	Gevaarlijke stoffen	MBA's in beeld
x	x		x

Horeca blijkt een branche waar toezicht nodig blijft. De snelle doorloop van startende horecaondernemers zorgt ervoor dat zij niet altijd op de hoogte zijn van de geldende wet- en regelgeving. Met name de meldingsplicht en het juist afvoeren van afval(water)stromen vragen aandacht. Ook op gebied van geur en geluid blijven overtredingen voorkomen, welke zorgen voor overlast voor omwonenden. Door een project horeca op te nemen in het jaarprogramma, kunnen we proactief toezicht houden op (nieuwe) horecalocaties, maar ook reactief locatietoezicht uitvoeren op overlastlocaties op basis van meldingen, klachten en signalen van gemeenten.

Het opsporen van nieuwe horecalocaties komt terug in project 3.2.12 MBA's in beeld.

Uren 2026: 400 uur

3.2.8 Veehouderijen en mestopslag buiten bedrijfslocaties

Afval	Emissies	Gevaarlijke stoffen	MBA's in beeld
	x	x	x

Toezicht op veehouderijen is meerjarig project, nog niet alle veehouderijen zijn binnen dit project gecontroleerd. Ook de resultaten van de controles uit 2025 geven aanleiding om het project in 2026 voort te zetten. Binnen dit agrarische project controleren we op emissies, met als speerpunt emissie naar de bodem door te controleren op bodembeschermende voorzieningen. We controleren of de voorzieningen worden beheerd en gebruikt zoals is voorgeschreven in de wet- en regelgeving, om verontreiniging van de bodem te voorkomen. In onze bouwgemeenten, nemen we ook het brandveilig gebruik van de stal mee in de controle.

Naast de controle op de vaste mestopslagen bij de veehouderijen, controleren we in dit project ook de mestopslagvoorziening buiten bedrijfslocaties. Grote opslagen van mest kunnen op het boerenerf gelegen zijn, maar worden soms ook op het veld opgeslagen. Deze mestlocaties moeten op grond van het omgevingsplan gemeld worden bij het bevoegd gezag en moeten worden opgeslagen op of in een voorziening. Het project bestaat deels uit het opsporen van deze mestzakken door middel van drones. De mestzakken liggen namelijk niet op vaste locaties. De locaties die bezocht worden betreffen geen bedrijfslocaties, maar mestzakken of weilanden waar vaste mest op het land wordt opgeslagen. Dit project richt zich op het voorkomen van bodem- en waterverontreiniging door lekkages van mestzakken en op het beperken van emissies naar de lucht. Bij de inspecties wordt gecontroleerd op de meldingsplicht, de staat van de opslagvoorziening, afdekking, vloeistofdichtheid, en naleving van relevante milieuregels.

Komen we verontreinigingen van het oppervlaktewater of illegaal lozen van afvalwater tegen, dan geven we dat door aan de waterschappen. Komen we overtredingen tegen betreffende de opslag en verwerking van mest, informeren we de NVWA.

Uren 2026: 1500 uur

3.2.9 Landbouw en dienstverlening

Afval	Emissies	Gevaarlijke stoffen	MBA's in beeld
	x	x	

De agrarische sector heeft invloed op de leefomgeving, onder andere door het gebruik van meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen en het intensieve gebruik van de grond. Akkerbouw en dienstverlening is vooral gericht op de productie van gewassen. We controleren op de opslag en het gebruik van bestrijdingsmiddelen, ZZS, het onderhoud van installaties, het repareren en tanken van verschillende machines op hun eigen werkplaats en het (indirect) lozen van (afval)water.

We richten ons in dit project op drie branches:

Glastuinbouw is een driejarig project. In 2026 ronden we de controles van de laatste locaties af, in samenwerking met de waterschappen.

Akkerbouwers en agrarische dienstverlening (zoals loonwerkers en hoveniers): binnen deze twee branches spelen dezelfde risico's en vaak is sprake van een gecombineerde bedrijfsvoering.

We stemmen de te bezoeken locaties af met de waterschappen en voeren waar nodig de controles samen uit. Binnen dit project is ook sprake van een signaalfunctie naar de NVWA (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit). Bijvoorbeeld wanneer we het vermoeden hebben dat een bedrijf een verboden bestrijdingsmiddel gebruikt.

Uren 2026: 1500 uur

3.2.10 Vuurwerk

Afval	Emissies	Gevaarlijke stoffen	MBA's in beeld
		x	

Aan het opslaan en verkopen van vuurwerk zijn risico's verbonden, denk aan brand en explosie. In 2025 is het wetsvoorstel op het verbod op vuurwerk aangenomen. De jaarwisseling van 2025-2026 is het laatste jaar dat consumenten categorie F2-vuurwerk mogen bezitten of afsteken. Vanaf 2026, is enkel nog categorie F1-vuurwerk (fop- en schertsvuurwerk) toegestaan. Voorheen controleerden we de bedrijven die vuurwerk opslaan en verkopen aan particulieren viermaal per jaar. Binnen dit project volgen we de verdere uitwerking van de regelgeving en stemmen we onze toezichtstaken hierop af. Denk daarbij bijvoorbeeld aan controles op de (mogelijk toenemende) verkoop van F1-vuurwerk en toezicht op de omgang met restvoorraden van F2-vuurwerk na de jaarwisseling.

Uren 2026: 350 uur

3.2.11 MBA's in beeld

Afval	Emissies	Gevaarlijke stoffen	MBA's in beeld
			x

Een Milieubelastende Activiteit (MBA) is een activiteit die nadelige gevolgen kan hebben voor het milieu. Afhankelijk van de aard en omvang van deze activiteiten moeten bedrijven een melding milieubelastende activiteit indienen bij de omgevingsdienst. Een actueel en volledig beeld van alle MBA's binnen een gemeente is essentieel om grip te houden op milieurisico's én om mee te nemen in de gemeentelijke afwegingen over ruimtelijke ordening. Daarom zetten we in op een compleet beeld van MBA's in onze regio.

Inventarisatiecontroles

Er zijn bedrijven die zich (nog) niet bij ons hebben gemeld. Deze 'onzichtbare' bedrijven vormen een blinde vlek in het toezicht, in eventuele vergunningverlening én in een goede, toekomstbestendige, ruimtelijke ordening. We zetten in op het opsporen van deze bedrijven zodat zij alsnog aan de meldplicht zullen voldoen. Dit doen we enerzijds via een datagestuurd branchedashboard en anderzijds door signalen uit de praktijk. Naast het opsporen van deze bedrijven, onderzoeken we ook hoe we nieuwe ondernemers beter kunnen informeren over deze meldplicht, zodat zij uit zichzelf de vereiste meldingen indienen.

Opleveringscontroles meldingsplichtige bedrijven

Wanneer een bedrijf haar activiteiten wél bij ons heeft gemeld, is het belangrijk om te toetsen of de praktijk van het bedrijf klopt met de in de melding vastgestelde situatie. Ook controleren we of de uitvoering van de (milieubelastende) activiteiten voldoet aan de gestelde (milieu)verplichtingen. We treden op wanneer blijkt dat de situatie op locatie of de gedane melding toch niet voldoet om risico's voor het milieu en de leefomgeving te voorkomen. Dit project biedt ook ruimte voor lozingen die meldingsplichtig zijn volgens het besluit 'Lozingen buiten inrichtingen' (Blbi) onder het Omgevingsplan. De controles stemmen we af met de vergunningverlenende unit milieu, welke deze meldingen milieubelastende activiteit en meldingen Blbi behandelt¹.

Uren 2026: 1000 uur

Onvoorzien milieu

We reserveren een budget om flexibiliteit te waarborgen in de uitvoering van onze toezicht- en handhavingsactiviteiten op gebied van milieu. Het budget wordt besteed aan 1) opvolging van projecten van voorgaande jaren (hercontroles en handhavingstrajecten), 2) signaaltoezicht vanuit (handhavings)partners en 3) inspelen op maatschappelijke, wettelijke of ruimtelijke ontwikkelingen.

Uren 2026: 918 uur

1 Opleveringscontroles voor vergunningsplichtige bedrijven voeren we uit vanuit de gemeentelijke jaarprogramma's.

4. Brandveilig gebruik en bestaande bouw

Met toezicht op brandveilig gebruik en bestaande bouw zorgen we ervoor dat brandveiligheidsregels worden nageleefd. Dit is cruciaal voor de veiligheid van gebruikers en bezoekers van (publieke) gebouwen. We controleren of de gebouwen voldoen aan de brandveiligheidsvoorschriften uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), of installaties goed functioneren en gekeurd zijn en of vluchtroutes worden vrijgehouden. Zo helpt ons toezicht om brandveiligheidsrisico's te beperken. Dit taakveld voeren we uit voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden.

4.1 Onderwijs

Dagelijks bevinden zich grote aantallen kinderen leerlingen en medewerkers in deze gebouwen. Toezicht op brandveilig gebruik en bestaande bouw draagt bij aan een veilige (leer)omgeving. Binnen de branche onderwijs hebben we dit jaar twee speerpunten:

Middelbare scholen

Deze locaties zijn vaak van grote omvang en hebben daardoor ook meer (technische) voorzieningen en installaties die brandveiligheidsrisico's met zich mee kunnen brengen.

Grote kindcentra en basisscholen

Ook deze locaties zijn van grote omvang. Daarnaast bestaat de doelgroep uit jonge, niet-zelfredzame personen, waardoor toezicht op brandveiligheid extra van belang is. Wanneer er sprake is van een verdiepingvloer bij de onderwijslocaties, voeren we het toezicht samen met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) uit. We controleren op het brandveilig gebruik.

Uren 2026: 450 uur

4.2 Groepswoningen

Toezicht op brandveiligheid bij groepswoningen met zorg is van groot belang vanwege de verhoogde kwetsbaarheid van de bewoners. We houden toezicht op groepswoningen binnen de branche zorg en welzijn, om de veiligheid van bewoners en personeel te waarborgen. De locaties stemmen we af en controles voeren we samen uit met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

Dit project is doorgeschoven vanuit 2025 en wordt in 2026 uitgevoerd.

Uren 2026: 300 uur

4.3 Bijzondere woonfuncties en kamergewijze verhuur

Bij panden met meerdere onzelfstandige woonruimten (zoals opvanglocaties) of kamergewijze verhuur (zoals studentenhuizen), speelt brandveiligheid een belangrijke rol. Deze panden brengen extra risico's met zich mee vanwege de aanwezigheid van meerdere bewoners die elk hun eigen leefruimte gebruiken. Ook zijn de panden die gebruikt worden, niet altijd bestemd voor woonfuncties. Om verhuur voor bewoning toe te staan, is vanaf drie kamers een vergunning nodig op grond van de huisvestingsverordening van de gemeente. Daarnaast dient vanaf vijf bewoners op dergelijke locaties een melding brandveilig gebruik te worden ingediend. We controleren locaties die hebben voldaan aan de vergunnings- en meldingsplicht. Daarbij houden we toezicht op de voorschriften uit de vergunning en controleren op het brandveilig gebruik. Daarnaast onderzoeken we in welke mate er sprake is van illegale kamergewijze verhuur. Indien nodig bezoeken we deze locaties ook binnen dit project.

In dit project werken we samen met de VRZHZ. Waar nodig stemmen we af of werken we samen met andere partners zoals de gemeente. We voeren het project uit voor de gemeente Alblasserdam, Dordrecht en Hardinxveld-Giessendam.

Uren 2026: 400 uur

4.4 Gelijkwaardige maatregelen en toezichtsarrangementen

Een initiatiefnemer kan een alternatieve 'gelijkwaardige maatregel' aandragen om te komen tot hetzelfde beschermingsniveau als de standaardregels om de brandveiligheid van een gebouw te waarborgen. Dit is vastgelegd in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

Toezicht op brandveiligheid en gelijkwaardige maatregelen

We houden toezicht op locaties die deze maatregel hebben gemeld, veelal grote gebouwen met een industriefunctie. We controleren op het onderhoud van de gelijkwaardige maatregelen en bekijken of er wijzigingen zijn ten opzichte van de vergunde of gemelde situatie. Daarnaast houden we toezicht op het brandveilig gebruik van de locatie.

Het toezicht stemmen we af met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en waar nodig voeren we de controles samen uit.

Toezicht op toezichtsarrangementen

Naast het aandraagen van een gelijkwaardige maatregel, kan een initiatiefnemer een vergunning aanvragen wanneer deze een groter brandcompartiment wil bouwen dan wettelijk is toegestaan. Hiervoor moet de initiatiefnemer een brandveiligheidsconcept opstellen tijdens het verkrijgen van de vergunning. Hiermee wordt aangetoond met technische en/of organisatorische maatregelen dat een gelijkwaardige brandveiligheid gerealiseerd wordt. Om de brandveiligheid te borgen, ook na veranderingen in werkprocessen en materiaalopslag op locatie, moet het brandveiligheidsniveau van het bouwwerk regelmatig getoetst worden.

Op basis van de NEN-norm voegen onze collega's van de afdeling vergunningverlening een toezichtarrangement toe aan de omgevingsvergunning bouw. Dat betekent dat een onafhankelijke toetsing van het brandveiligheidsniveau door een extern bedrijf nodig is. Deze toetsing en rapportage moet het bedrijf aanleveren bij het bevoegd gezag. Dit betreft een terugkerende verplichting. Door middel van administratief toezicht controleren we of we deze rapportage hebben ontvangen en of deze van de juiste kwaliteit is. Is dit niet het geval, dan kunnen we op basis van het toezichtsarrangement in de omgevingsvergunning bouw handhavend optreden.

Het projectonderdeel Toezicht op toezichtsarrangementen loopt door vanuit 2025. In 2025 is het project gestart en is gewerkt aan onze toezichtsstrategie en het in beeld brengen van locaties in ons zaakstelsel. In 2026 voeren we de in 2025 vastgestelde toezichtsstrategie uit.

Uren 2026: 500 uur

4.5 Gebruiksfuncties in beeld

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) verplicht in bepaalde gevallen een melding brandveilig gebruik voordat een gebouw in gebruik genomen kan worden. We zetten in op een compleet beeld van locaties waarbij een melding brandveilig gebruik verplicht en aanwezig is. Dit overzicht stelt ons in staat om toezicht te houden op de locaties waar dat het meest nodig is, maar helpt ook om risico's in beeld te hebben in de voorbereiding op incidenten.

Inventarisatiecontroles

Er zijn bedrijven die zich (nog) niet hebben gemeld. Deze 'onzichtbare' bedrijven vormen een blinde vlek in het toezicht en in het voorkomen van en voorbereiden op incidenten. We zetten in op het opsporen van deze bedrijven zodat zij alsnog aan de meldplicht zullen voldoen.

Oplevercontroles ingebruikname brandveiligheid

Wanneer een bedrijfspand gebruiksmelding geaccepteerd is en het pand opgeleverd is, is het van belang een oplevercontrole uit te voeren. Hierbij controleren we of alle voorzieningen aanwezig zijn zoals voorgeschreven, zoals de juiste plaatsing van brandscheidingen, de juiste afdichting van sparingen, vrijhouden van vluchtroutes en aanwezigheid en juiste werking van (brandmeld)installaties. Dit zijn niet alleen wettelijke verplichtingen, maar vooral een garantie voor de veiligheid van de toekomstige gebruikers van het gebouw. Een oplevercontrole zorgt ervoor dat deze tekortkomingen tijdig worden ontdekt en verholpen. De controles stemmen we af met de vergunningverlenende unit bouw, welke de gebruiksmeldingen behandelt¹.

Uren 2026: 400 uur

Onvoorzien brandveilig gebruik en bestaande bouw

We reserveren een budget om flexibiliteit te waarborgen in de uitvoering van onze toezicht- en handhavingsactiviteiten op gebied van brandveilig gebruik en bestaande bouw. Het budget wordt besteed aan 1) opvolging van projecten van voorgaande jaren (hercontroles en handhavingstrajecten), 2) signaaltoezicht vanuit (handhavings) partners en 3) inspelen op maatschappelijke, wettelijke of ruimtelijke ontwikkelingen.

Uren 2026: 212 uur

¹ Opleveringscontroles voor vergunningsplichtige bedrijven voeren we uit vanuit de gemeentelijke jaarprogramma's.

5. Energie

Het taakveld energie voeren we uit voor alle gemeenten en sluit de provincie Zuid-Holland voor haar deel aan. Hiermee werken we aan het thema 'duurzaamheid'.

5.1 Informatieplicht energiebesparing en terugdringen energiegebruik

Bedrijven zijn verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen. Dat is in wet- en regelgeving opgenomen en betreft een terugkerende verplichting. In dit project controleren we of bedrijven zich aan deze regels houden. We geven bedrijven ook advies over welke stappen zij kunnen nemen om nog meer energie te besparen. Samen werken we aan een beter klimaat én helpen we de ondernemer geld te besparen. Dit project binnen het taakveld energie voeren we uit voor alle gemeenten binnen onze regio.

Binnen dit project richten we ons op:

- De informatieplicht energiebesparing;
- Een gerichte aanpak voor het terugdringen van energieverbruik;

Administratieve controle op de informatieplicht energiebesparing

De 'informatieplicht energiebesparing' geldt voor bedrijven die per jaar meer dan 50.000 kWh elektriciteit en/of 25.000 m³ gas gebruiken. Deze bedrijven moeten rapporteren hoeveel energie ze verbruiken en welke maatregelen ze nemen om energie te besparen. Het gaat hierbij om maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder. We voeren een administratieve controle uit op deze verplichting.

Uit onderzoek van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) blijkt dat nog niet alle bedrijven die onder de verplichting vallen zich hebben gemeld. Eind 2025 wordt het voor OZHZ mogelijk om energiegegevens direct bij de energieleverancier op te vragen. Met het beschikbaar komen van deze energiegegevens kunnen wij bedrijven die zich niet hebben gemeld, opsporen en hen verplichten tot het indienen van de rapportage.

Fysiek controleren op de uitvoering van de maatregelen

We controleren bij bedrijven die veel energie gebruiken of de voorgestelde energiebesparende maatregelen ook echt zijn uitgevoerd. Inspecteurs bezoeken hiervoor de bedrijven in onze regio. Dit doen zij met de 'Erkende Maatregelenlijst energiebesparing' van het RVO. We hebben ook een adviserende rol waarin we bedrijven kunnen bewegen extra maatregelen te nemen.

Bijna alle bij ons bekende informatieplichtige bedrijven en instellingen zijn in de afgelopen jaren door ons bezocht. Locaties die in de eerste ronde van informatieplicht (2019-2023) zijn bezocht, worden vanuit de tweede ronde informatieplicht (2024-2029) voor een tweede keer bezocht. Daarnaast wordt er ook nadrukkelijk rekening gehouden met een nieuwe groep bedrijven die na ontvangen van de energiegegevens van de leveranciers wordt opgespoord en gecontroleerd.

Bij de fysieke controles wordt nauw samengewerkt met ons team Duurzaamheid, die via andere sporen (zoals convenanten en het oprichten van samenwerkingen op bedrijventerreinen) probeert meer energie te besparen dan wettelijk verplicht en tegelijk de gevolgen van netcongestie probeert te verkleinen.

Uren 2026: 5869 uur

Onvoorzien energie

We reserveren een budget om flexibiliteit te waarborgen in de uitvoering van onze toezicht- en handhavingsactiviteiten op gebied van energie. Het budget wordt besteed aan 1) opvolging (hercontroles en handhavingstrajecten) van project energielabel C voor kantoren uit 2025 en de rapportageverplichting Werkgebonden Personenmobiliteit, 2) signaaltoezicht vanuit (handhavings)partners en 3) het inspelen op maatschappelijke, wettelijke of ruimtelijke ontwikkelingen. Het Rijk en RVO bereiden een vervolg voor de Rapportageverplichting Werkgebonden Personenmobiliteit voor vanaf 2026. Voor dit traject is een voorlopige plek gereserveerd, onder voorbehoud van nadere uitwerking door het Rijk en RVO.

Uren 2026: 274 uur